

ČISTOTÁŘ

Vychází při Českém rybářském svazu
Výboru územního svazu pro severní Moravu a Slezsko
(pro vnitřní potřebu)

Číslo 29

Ostrava, únor 2012

Milí čtenáři.

Po dlouhé časové odmlce je tu opět občasník ČISTOTÁŘ. Jistě se ptáte, proč jsem ho vydal až teď? Zajímavá otázka. Začátek roku vždy přináší nové úkoly, plány a cíle, které jsme si stanovili na základě rekapitulace roku 2011, kde vyhodnocujeme, co se povedlo dobře a co špatně, co je třeba udělat, proto jsem se také rozhodl opět vydat občasník ČISTOTÁŘ. Odbor ČV a ŽP ČRS VÚS v Ostravě není výjimkou a také si dává plány a cíle, co je třeba udělat v roce 2012. Na základě požadavků místních organizací ČRS předložených u hospodářských prověrek za rok 2010 a 2011, řada místních organizací ČRS upozorňovala na zvýšený výskyt volavek, kormoránů a vydry. Dále kritizovala rozsah a způsob provádění úprav toků. V tomto občasníku se zaměříme pouze na rybožravé predátory. Ke stavebním úpravám toků se budeme věnovat v dalším čísle občasníku. V návaznosti na výše uvedené požadavky jsem si pro Vás v únorovém ČISTOTÁŘI připravil řešení a problematiku rybožravých predátorů, dále Metodický pokyn pro poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými druhy živočichů (kormorán, vydra) dle zákona č. 115/2000 Sb., který můžete žádat i na bobra. Závěr občasníku doplní příspěvek od pana Martina Hlaváče k akci: „Lubenský měch“ (čištění toku Ostravice).

Přeji Vám pohodové čtení a všem chci popřát hlavně pevné zdraví, nervy, štěstí, úspěchů jak v životě, tak i v rybaření.

„Petrův zdar!“

Ing. Daniel Gebauer

Řešení a problematika rybožravých predátorů

Vydra říční, norek americký, kormorán velký, volavka popelavá a čáp černý jsou hlavními zástupci rybožravých predátorů, kteří způsobují nemalé škody na rybách a to ČRS i produkčním rybářům. Platí zde odlišná pravidla, která jsou stanovena zákonem, přestože se jedná o stejné subjekty. Produkční rybářství (podnikatelský subjekt) je rozdílné od Českého rybářského svazu (občanské sdružení), který provádí nejen sportovní rybolov na rybářských revírech, ale dle § 2 písm. a), b), f), h) zákona č. 99/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů je posláním rybářství: **chov**, **zušlechťování**, **ochrana** a **lov ryb**, popřípadě vodních organismů v rybníkářství nebo při **výkonu rybářského práva**, dále k zajištění **produkce ryb**, popřípadě produkce vodních organismů nebo **produkce rybí násady pro rybníky anebo pro zarybnění rybářských revírů** a výkonem rybářského práva činnost v rybářském revíru povolena právnické osobě nebo fyzické osobě příslušným orgánem státní správy rybářství podle § 19 až 24, spočívající v plánovaném chovu, ochraně, lovu a přisvojování si ryb, popřípadě vodních organismů, jakož i v užívání pobřežních pozemků v nezbytném rozsahu.

Ve vazbě na rybářské hospodaření ČRS je významná oblast ekonomických nástrojů náhrady škod. Vymáhání náhrad škod způsobené vybranými zvláště chráněnými živočichy, dle zák. č. 115/2000 Sb., je vymahatelné pouze v důsledku ztížení rybářského práva a to pouze u těchto vybraných druhů živočichů jaké jsou stanoveny dle § 3 zákona č. 115/2000 Sb., a to: **vydra říční** (*Lutra lutra*), **kormorán velký** (*Phalacrocorax*

carbo) a **bobr evropský** (*Castor fiber*). Nelze se proto domáhat finanční náhrady za škody na rybí obsádce způsobené **volavkou popelavou** (*Ardea cinerea*), **norkem americkým** (*Mustela vison*) nebo **čápem černým** (*Ciconia nigra*), případně jiných rybožravých predátorů, kteří nejsou stanoveni v zákoně č. 115/2000 Sb.

Na uzavřených vodních plochách platí pravidla dle zákona č. 115/2000 Sb., o náhradách škod vybranými zvláště chráněnými druhy živočichů se považují dle § 2 bod d) a § 4 bod d) zákona č. 115/2000 Sb., škody způsobené na rybách a to „**chované k hospodářským účelům v rybnících, sádkách, rybích líhních a odchovnách, klecových odchovech nebo pstružích farmách**“.

Vzhledem k tomu, že **Metodika pro poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými druhy živočichů – kormorán, vydra dle zákona č. 115/2000 Sb.**, v platném znění je velmi obsáhlá nebude v tomto občasníku zahrnuta, ale bude vypracována zvlášť pro potřeby ČRS.

Volavka popelavá (*Ardea cinerea*) – není chráněna ve zvláštní ochraně dle § 5a zákona č. 114/1992 Sb., ale je chráněna v obecné druhové ochraně. Speciální režim je dán směrnicemi EU, zejména v ochraně všech druhů volně žijících ptáků a v přísné ochraně druhů živočichů a zároveň je zavedena územní ochrana. Volavka popelavá náleží do skupiny ptáků volně žijících na evropském území členských států Evropského společenství, kteří podléhají ochraně v ČR podle ustanovení § 5a zákona č. 114/1992 Sb. Podle ustanovení § 5b odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., může orgán ochrany přírody, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení, rozhodnutím stanovit odchylný postup od stanovené ochrany při prevenci závažných škod na rybářství.

Odstřel volavky popelavé, která je obecně chráněným druhem, je třeba žádat u příslušného pověřeného úřadu (magistrát, městský úřad, CHKO, NP = odbor životního prostředí) a to orgán ochrany přírody, ve kterém se nachází nádrž nebo vodní tok. Po obdržení tohoto povolení na základě rozhodnutí orgánu ochrany přírody bude žádáno opět o povolení k regulaci volavky popelavé u orgánu státní správy myslivosti, ale odlovem dle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti v platném znění, který rovněž ve svém povolení stanoví mysliveckou organizaci, která bude regulaci provádět včetně podmínek stanovené tímto zákonem.

V žádosti o regulaci počtu volavek popelavých (*Ardea cinerea*) je nutno uvést následující údaje, které podává příslušná MO ČRS ve spolupráci s VÚS ČRS Ostrava k pověřenému úřadu a to:

- specifikace žadatele MO ČRS, sídlo, IČO, zastoupení statutárním zástupcem
- předmět žádosti tj. odstřel či plašení volavky popelavé (*Ardea cinerea*)
- specifikace lokality, již se žádost týká, tj. vodní plocha, vodní tok, oblast, místopis s označením rybářského revíru dle popisu revírů a katastrálního území, období největších škod na rybích obsádkách
- zdůvodnění žádosti a popis škod způsobených tímto predátorem a jejich případné finanční vyčíslení, druh konzumované či zraňované ryby (fotodokumentace)
- pokud jsou v předmětném rybářském revíru zákonem chráněné druhy ryb či jiných vodních živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., je nutno tuto skutečnost do žádosti uvést
- uvést zjištěné počty predátorů (sčítací formulář)

Čáp černý (*Ciconia nigra*), i když se početnost populací tohoto ptáka neustále zvyšuje, stále patří dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů do kategorie **silně ohrožených druhů** a nelze vydat výjimku ani povolení k jeho usmrcování pro předcházení škod na rybářství ani se domáhat finanční náhrady za škody na rybí obsádce způsobené čápem černým, který není zařazen v zákoně č. 115/2000 Sb.

Vydra říční (*Lutra lutra*) – po vstupu České republiky do Evropské unie (1.5. 2004) je zařazena ve Směrnici 92/43/EEC. V Červeném seznamu IUCN je uvedena jako zranitelný druh. Speciální režim je dán směrnicemi EU, zejména v ochraně všech druhů volně žijících živočichů, kde je vydra zařazena v příloze II. a IV. Směrnice 92/43/EEC, která vyžaduje přísnou ochranu druhů živočichů a zároveň je zavedena územní ochrana. Od roku 2002 patří vydra říční mezi zvěř, kterou již nelze lovit podle mysliveckého zákona č. 449/2001 Sb. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ji zařazuje mezi zvláště chráněné a **silně ohrožené druhy** živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.

Norek americký (*Mustela vison*) patří od roku 2002 podle myslivecké legislativy k druhům zavlečeným a v přírodě nežádoucím, které lze za určitých podmínek usmrcovat dle zákona č. 449/2001 Sb. Není to ani zvláště chráněný druh podle legislativy ochrany přírody a krajiny dle zákona č. 114/1992 Sb., tudíž se na něj nevztahuje žádné povolení na jeho usmrcování.

Kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*) patří mezi zvláště chráněné živočichy v souladu s ust. § 48 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Vyhláškou č. 395/1992 Sb., je zařazen mezi zvláště chráněné druhy – kategorie **ohrožený druh**. V rámci základních ochranných podmínek dle ust. § 50 odst. 2 zákona je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Výjimku z uvedených zákazů lze povolit dle § 56 odst. 1 a 2 zákona pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody. Vzhledem k zařazení kormorána velkého mezi druhy, které jsou předmětem ochrany dle práva Evropských společenství, je možné povolit výjimku za splnění těchto dalších kumulativních podmínek:

- 1) z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 písm. a) popř. b) zákona
- 2) pokud neexistuje jiné uspokojivé řešení
- 3) povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany

Řízení o povolení výjimky je návrhové a je zahájeno dnem doručení žádosti. Orgán ochrany přírody (dále jen „OOP“) vede správní řízení pouze v rozsahu podané žádosti. Žadatel by měl proto ve své žádosti uvést konkrétní údaje jako např. důvod dle § 56 odst. 1 a 2 zákona.

Postup řízení o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

Návrh na zahájení řízení, který adresuje žadatel správnímu orgánu, musí obsahovat náležitosti vyplývající z ust. § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Z žádosti musí být patrné, kdo podání činí, které věci se týká a co se navrhuje. V zájmu žadatele je, aby předložil veškeré podklady, kterými prokáže splnění zákonných podmínek pro povolení výjimky dle § 56 zákona. Žadatel tak činí i v rámci povinné součinnosti, poskytované OOP při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí dle § 50 odst. 2 správního řádu. V žádosti žadatel uvede zejména:

- specifikace druhu, případně počtu jedinců, pro které požaduje povolení výjimky (ve vazbě na § 5b odst. 3 zákona),
- zdůvodnění a popis svého požadavku ve vztahu k § 56 odst. 1 a 2 zákona,
- místní specifikaci požadavku,
- časovou rozvahu svého záměru,
- navrhovaný postup (metoda) - upřesnění předpokládaného způsobu naplňování výjimky
- podle potřeby doplnění dalších dokumentů a materiálů. Žadatel má právo doplňovat důkazy ve prospěch své žádosti, které vedou k hodnocení žádosti. Takovými materiály mohou být s ohledem na důvod žádosti údaje o zarybnovacím plánu, složení rybního společenstva ve vodním toku, počty zimujících kormoránů, marně vynaložené náklady na opětovné zarybnění vodního toku, které doloží závažnost škody dle § 56 odst. 2 písm. b) zákona

Po udělení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., na základě rozhodnutí orgánu ochrany přírody bude žádáno opět o povolení k úpravě zvěře u orgánu státní správy myslivosti, ale odlovem dle § 39 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti v platném znění, který rovněž ve svém povolení stanoví mysliveckou organizací, která bude regulaci provádět včetně podmínek stanovené tímto zákonem.

OOP vždy požaduje ve správním řízení doložit dlouhodobé sčítání rybožravých predátorů pro povolení výjimky. Bez tohoto podkladu nelze udělit žádné povolení. Na základě sčítání a srovnání výsledků ulovených ryb v daných revírech, kde se kormoráni vyskytovali, bylo podáno ve spolupráci s MO ČRS a ČRS VÚS Ostrava několik žádostí na odstřel kormoránů, které byly z 90% povoleny. ČRS VÚS Ostrava žádá všechny členy MO ČRS, aby i nadále sčítali kormorány (volavky, vydry, čápy černé a norky), neboť vyplněné formuláře a čísla o počtech kormoránů budou využity, zejména při udělování povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněného druhu živočichů v kategorii ohrožených – kormorána velkého dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (k plašení a odstřelu kormorána) a udělení povolení k odchýlnému postupu od stanovené ochrany při prevenci závažných škod na rybářství u volavky popelavé dle § 5b odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.

Lubenský měch

Zpráva o uskutečněné akci „Lubenský měch“

Frýdlant nad Ostravicí, 30. dubna 2011

Clean Up the World aneb Uklid'me svět.....

..... nebo alespoň kousek přírody kolem nás. Takové je motto akcí, které jsou součástí mezinárodní kampaně Clean Up the World (Uklid'me svět!), v jejímž rámci organizují skupiny dobrovolníků na celém světě úklid svého okolí, parků, břehů řek a potoků, chráněných území, likvidaci černých skládek,

Český svaz ochránců přírody Lubno, ve spolupráci s Českým rybářským svazem místní organizací Frýdlant nad Ostravicí pořádali v sobotu 30. 4. 2011 již 11. ročník akce LUBENSKÝ MĚCH. Letos pod heslem „Řeka není smetiště“. Dějištěm akce se staly břehy řeky Ostravice od harcovského mostu, až po první splav u prženského mostu a lesíky v obci Lubno. Ruku k dílu přiložilo celkem 19 účastníků. Nasbíráno bylo 40 pytlů odpadků a několik pneumatik. Odpad byl pak odvezen do sběrného dvora ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Jedenáctý ročník „Lubenského měchu“ byl nejen velmi slunečný, ale byl především dnem velkého úklidu, při kterém se podařilo sesbírat víc jak 650 kg odpadu a tím vyčistit aspoň kousek přírody kolem nás. Doufáme, že si všichni lidé uvědomí, že pořádek by měli udržovat nejen ve svých domovech, ale také v životním prostředí, kde tráví svůj volný čas.

Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se do letošní akce zapojili. Poděkování patří také sponzorům. Firmě Zahrady Vrobel s.r.o., Lubno, za odvoz nasbíraného odpadu do sběrného dvora a Městu Frýdlant nad Ostravicí, za poskytnutí finančního příspěvku v rámci grantu, na pořízení rukavic.

**Martin Hlaváč, předseda ČSOP Lubno
jednatel MO ČRS Frýdlant nad Ostravicí**

Články obsažené v občasníku „ČISTOTÁŘ“ jsou buď výtahem z citovaných zdrojů, nebo reprezentují názory a zkušenosti jejich pisatelů.
vydání připravil: Ing. Daniel Gebauer

Dotazy a příspěvky zasílejte na:

VÚS ČRS, Ing. Daniel Gebauer, Jahnova 14, 709 00 Ostrava, tel.: 596 620 583, mobil: 606 125 410
nebo na e-mail: daniel.gebauer@rybsvaz-ms.cz